

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ПЕДАГОГІЧНА НАУКА І ОСВІТА У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

17 травня 2024

Одеса – 2024

Список використаних джерел

1. Біляковська О. Модифікація оцінювання у новітньому форматі уроку. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць. *Наукові записки РДГУ*. 2014. Вип. 8 (51). С. 106-108.
2. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 6 т., Т.1. Київ : Рад. шк., 1976. 654 с.

Olha Bilyakovska,

*doctor of pedagogical sciences, professor,
professor of the department of general pedagogy and
pedagogy of higher education
Ivan Franko University of Lviv
Lviv, Ukraine*

<https://orcid.org/0000-0003-2880-6826>

INNOVATIVE PRINCIPLES OF ASSESSMENT OF EDUCATIONAL ACHIEVEMENTS OF STUDENTS

Key words: assessment, principles, lesson, self-assessment.

Вінтюк Юрій Володимирович

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри практичної психології та педагогіки
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності,
м. Львів, Україна,*

<https://orcid.org/0000-0001-6263-4744>

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=kam2EAAAAJyurvin@ukr.net>

ФІЛЬМОТРЕНІНГ У ПРОФОРІЕНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ ЗІ СТАРШОКЛАСНИКАМИ

Ключові слова: професійна орієнтація старшокласників, фільмотренінг, психологічний аналіз, формування професійної самосвідомості

Проведення профорієнтаційної роботи серед підлітків і молоді, що стоять перед проблемою вибору професії, потребує застосування як сучасних підходів, так і ефективних методів. Незважаючи на багаторічну працю з комплексного вирішення проблеми професійного самовизначення старшокласників (див., напр.: [1; 2]), тим не менше, важливо постійно задіювати нові

можливості для вдосконалення цієї діяльності. Зокрема, це стосується включення тематичних фільмотрєнінгів у програму профорієнтаційних заходів.

Мета роботи: розглянути можливості використання фільмотрєнінгу при проведенні профорієнтаційних заходів серед старшокласників.

Починається дана робота зі складання річного плану профорієнтаційних заходів зі старшокласниками, яка передбачає проведення практичних, зокрема, трєнінгових занять. Спочатку потрібно скласти перелік професій, які найчастіше обирають випускники, тобто ті що викликають у них найбільший інтерес. Далі, необхідно здійснити підбір фільмів, у яких правдиво показано особливості та процес освоєння відповідних видів діяльності. Це важливо з огляду на те, що часто старшокласники орієнтуються на популярні, модні або розрекламовані професії, однак переважно мають про них лише поверхові, часто стереотипні уявлення. Фільми дозволяють детальніше ознайомитися як з вимогами різних видів професійної діяльності, так і з особливостями її освоєння та виконання.

За основу взято перелік «Топ-10 найзатребуваніших професій у 2024 році в Україні» [3]:

1. ІТ-працівники;
2. Медичні працівники;
3. Фахівці з маркетингу та реклами;
4. Психологи та консультанти зі здоров'я;
5. Екологи та екологічні консультанти;
6. Інженери в галузі енергетики та технологій;
7. Менеджери з охорони здоров'я;
8. Фахівці з публічної політики;
9. Фахівці будівельної галузі;
10. Креативні професії.

В результаті обговорення зі старшокласниками в цей список були внесені певні корективи, відповідно до їхніх побажань. Далі з запропонованого списку було обрано ті, які викликали в учнів найбільший інтерес. У результаті сформовано список кінофільмів, відібраних для проведення профорієнтаційних трєнінгів.

Профорієнтаційні фільмотренінги проводилися протягом навчального року, для учнів 10-х і 11-х класів, у вільний від уроків час, як факультатив із вільним відвідуванням.

Для профорієнтаційних фільмотренінгів було відібрано наступні фільми:

1. «Джобс: імперія спокуси», «Соціальна мережа», «Людина, яка змінила світ» – про роботу в ІТ-сфері;
2. «Цілитель Адамс», «Золоті руки», «Лікар» – про роботу медичних працівників;
3. «Засновник», «Віктор Фогіль – король реклами», «Наш бренд – криза» – про роботу в сфері маркетингу та реклами;
4. «Розумник Уїл Хантінг», «Червоні вогні», «Історія Антуана Фішера» – про роботу психологів;
5. «Морська змова», «Незручна правда» – про роботу екологів;
6. «Тесла», «Війна струмів» – про роботу науковців і інженерів-енергетиків;
7. «Вище неба», «Два дні, одна ніч», «Мисливець за головами» – про роботу менеджерів;
8. «Брекзит», «Влада», «Війна Чарлі Вілсона» – про роботу політиків;
9. «Архітектор», «Нариси Френка Гері» – про роботу в сфері архітектури та будівництва;
10. «Робота без авторства», «Великі очі», «Ламборгіні: людина і легенда» – про представників творчих професій.

Після перегляду фільму передбачено обговорення, за наступною схемою:

1. Наскільки зацікавила вас професійна діяльність, яку зображено у фільмі?
2. Що характерно для вибору професії персонажів фільму?
3. Які вимоги висуває дана професійна діяльність до тих, хто її виконує?
4. Як відбувається підготовка до виконання даної професійної діяльності?
5. Які особливості даної професійної діяльності?
6. Які відомі обмеження у виборі даної професії?
7. Які можливі перешкоди на шляху до освоєння даної професії?
8. Які можливі шляхи подолання виявлених перешкод?

9. Чим зумовлена успішність виконання даної професійної діяльності персонажами фільму?
10. Чи бачите ви для себе можливість пройти шлях до освоєння професії, який показано у фільмі?

В ході заслуховування відповідей на поставлені питання доречно влаштувати також їхнє обговорення, при цьому іноді доречно ставити також інші, уточнюючі питання. Слід відзначити, що як самі фільми, так і їхнє обговорення, міркування з приводу перспектив освоєння показаних професій, викликали чималий інтерес у старшокласників. Вони нерідко хотіли бути схожими на персонажів фільму, зараховували їх до числа осіб, на яких вони орієнтуються, а також бажали вчитися у них шляху освоєння бажаної професії і досягнення успіху на цьому шляху.

В майбутньому передбачено написати повномасштабну статтю за результатами проведеної роботи.

Висновок. Здійснений огляд можливостей використання фільмотренінгу при проведенні профорієнтаційних заходів серед учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів, як і набутий досвід їхнього проведення, свідчать, що така форма занять є ефективною для вирішення різноманітних завдань; викликає чималий інтерес в учнів, пробуджує їхній інтерес, і дає позитивні результати у формуванні їхньої професійної самосвідомості.

Список використаних джерел

1. Вінтюк Ю. В. Усвідомлення старшокласниками стану власного здоров'я як умова адекватного професійного самовизначення : автореф. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Одеса, 2011. 20 с.
2. Вінтюк Ю. В. Створення і застосування здоров'язберігаючої профорієнтаційної системи: монографія. 2-ге вид., змін. Львів: «Камула», 2018. 168 с.
3. Топ-10 найбільш затребуваних професій у 2024 році в Україні. URL: <https://www.grivnya.in.ua/karyera/top-profesiy-2024/>

Yurii Vintyuk

*candidate of psychological sciences, associate professor,
Associate Professor of the Department of Practical Psychology and
Pedagogy
Lviv State University of Life Safety,*